

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA IN PRAVICE IZ DELA

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 08

F: 01 369 78 30

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

Urad Vlade RS za komuniciranje
Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana

gp.ukom@gov.si

Številka: 1001-405/2014-2

Datum: 15.5.2014

Zadeva: Odgovor – predlagam.vladi.si predlog 4488-172

Zveza: vaš dopis št. 092-155/2014/1 z dne 7.5.2014

Spoštovani,

Spoštovani,

v zvezi s predlogom št. 5748-155, posredovanim preko spletnega orodja *predlagam.vladi.si*, vam v nadaljevanju v okviru pristojnosti Ministrstva za delo, družino socialne zadeve in enake možnosti podajamo naslednje pravno mnenje.

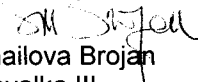
V zvezi z izpostavljeno problematiko in vašimi predlogi, ki se nanašajo na delovno zakonodajo, pojasnjujemo, da novi Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13 (78/13 popr.); v nadaljnjem besedilu: ZDR-1), ki je v veljavo stopil 12. aprila 2014, predvideva ukrepe za povečanje varnosti zaposlenih, predvsem na področjih, na katerih je v preteklosti zaradi nezadostnega varstva pogosto prihajalo do zlorab ali se je nezadostno varstvo izkazalo kako drugače:

- Z namenom preprečevanja nezakonite uporabe pogodb za določen čas in izboljšanja možnosti nadzora nad upravičenostjo njihove uporabe, predlog zakona predvideva navedbo razloga, zaradi katerega se sklepa pogodba za določen čas, v sami pogodbi, obenem pa se pri pogodbah za določen čas z ohranitvijo vseh veljavnih razlogov za sklenitev takšne pogodbe ohranja potrebno prožnost na trgu dela;
- Predlog zakona prispeva k zmanjšanju razlik med zaposlenimi na podlagi različnih oblik pogodb o zaposlitvi z uvedbo pravice do odpravnine tudi ob izteku pogodb za določen čas. Ta hkrati predstavlja spodbudo delodajalcem za prehod na zaposlitve za nedoločen čas, saj v tem primeru odpravnine niso dolžni izplačati;
- Določena je kvota, ki omejuje dovoljeno število agencijskih delavcev pri uporabniku, hkrati pa je uveljavljena subsidiarna odgovornost uporabnika za izplačilo plač in drugih prejemkov;
- Predvideno je učinkovitejše varstvo pravic delavcev, ki so prešli na delo k prevzemniku, kar je posledica zlorab instituta spremembe delodajalca, ko gre za prenos dejavnosti in zaposlenih iz matičnih družb v t.i. slamnate družbe brez premoženja, ki gredo nato v stečaj, delavci pa ostanejo brez plač in odpravnine, ker podjetje ob prenehanju nima dovolj sredstev za poplačilo terjatev iz delovnega razmerja. Zakon predvideva solidarno odgovornost delodajalca prenosnika, ki je pretežni lastnik prevzemne družbe, za izplačilo plač in drugih prejemkov in subsidiarno odgovornost delodajalca prenosnika, ki ni pretežni lastnik prevzemne družbe;
- Zakon na novo določa pravico do odpravnine v primeru neuspešno opravljenega poskusnega dela – ta pravica se nanaša na primere poskusnega dela na drugem delu pri istem delodajalcu, ko gre za daljšo dobo zaposlitve;

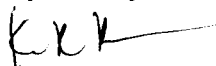
- Zakon na novo določa pravico volonterskega pripravnika do povračila stroškov z zvezi z delom (prevoz na delo in z dela, stroški prehrane);
- Z ZDR-1 se vzpostavlja pravna podlaga za odpoved pogodbe o zaposlitvi s strani delavca, ko delodajalec tri mesece zapored za delavca ni plačal prispevkov za socialno varnost;
- Pisni obračun plače je v skladu z ZDR-1 verodostojna listina, na podlagi katere delavec lahko vloži predlog za izvršbo in zahteva izvršbo pri pristojnem sodišču;
- Za primere, ko bi delodajalec moral delavcu izplačati nadomestilo plače v breme zdravstvenega zavarovanja, pa tega ne stori, daje zakon delavcu možnost, da izplačilo nadomestila plače sam uveljavi pri ZZZS;
- Z zakonom se jasneje določa dolžnost delodajalca, da v primeru, ko delavca napoti na izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje, ti stroški bremenijo delodajalca;
- Z ZDR-1 se do ureditve v posebnem zakonu delovnopravna zaščita širi tudi na ekonomsko odvisne osebe. Namen nove ureditve je, da se osebi, ki dela v odvisnem ekonomskem razmerju, dokler to razmerje še traja, zagotovi možnost, da od naročnika zahteva omejeno delovnopravno varstvo;
- Novi ZDR-1 pa zagotavlja tudi učinkovitejše izvajanje inšpekcijskega nadzora, učinkovitejše sodno varstvo in hitrejše reševanje sporov s tem, da:
  - Širi pooblastila inšpektorjev za delo v zvezi z izdajo ureditvene odločbe v nekaterih primerih, v katerih do zdaj ni bila predvidena, in s tem zagotavlja večjo učinkovitost izvajanja inšpekcijskega nadzora;
  - Opredeljuje sankcije za kršitve, ki jih zakon do zdaj ni predvideval, a so se pojavljale v praksi, strožje sankcionira kršitve, ki posegajo v materialna upravičenja delavcev, dosledneje in jasneje sankcionira kršitve prepovedi diskriminacije, nadlegovanja in trpinčenja, ki posegajo v delavčevo dostojanstvo, ter delovnopravne kršitve uporabnika dela napotnih delavcev;
  - Prekrškovnemu organu (Inšpektorat Republike Slovenije za delo) dopušča izrekanje kazni v razponu, kar omogoča upoštevanje dejanskih okoliščin, v katerih je bila storjena kršitev, pri izreku višine globe;
  - Prenavlja in zaostrojuje sistem odškodninske odgovornosti delodajalca. Odškodnina tako po novem ne predstavlja zgolj materialnega povračila delavcu, temveč tudi sankcijo, ki bo učinkovita in odvračilna;
  - V okviru možnosti alternativnega in predsodnega reševanja sporov med delavcem in delodajalcem poleg arbitraže izrecno izpostavlja tudi možnost izvensodne mediacije.

Z navedenimi ukrepi se uresničuje eden od ključnih ciljev reforme trga dela iz preteklega leta, ki je v večji varnosti zaposlenih. Analiza učinkov sprememb reforme trga dela že kaže nekatere znake povečanja pravne varnosti zaposlenih: večja pravna varnost se kaže v večjem deležu pogodb za nedoločen čas, ki se je najbolj povečal v primeru agencijskih delavcev, zmanjšalo se je število ugotovljenih kršitev v zvezi s plačilom za delo, delavci uporabljajo nove možnosti za izredno odpoved delavca v primeru kršitve delodajalca, po anketi med delodajalci pa bi nove možnosti za reševanje sporov z mediacijo tudi pozitivno vplivale na hitrejše reševanje sporov in manj sodnih postopkov.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Sneža Mihailova Brojan
Višja svetovalka III

Katja Rihar Bajuk
Vodja sektorja

Peter Pogačar
GENERALNI DIREKTOR

